

۷	سخن آغازین
۱۱	ولادت و کودکی امام حسین <small>علیه السلام</small>
۱۷	فضائل و مناقب امام حسین <small>علیه السلام</small>
۲۱	رابطه امام حسن <small>علیه السلام</small> و امام حسین <small>علیه السلام</small>
۲۵	حرکت و قیام حسینی <small>علیه السلام</small>
۳۵	اصحاب و یاران امام حسین <small>علیه السلام</small>
۴۳	وقایع عاشورا
۵۳	وقایع پس از عاشورا
۶۹	بازشناسی واقعه عاشورا
۸۳	زیارت امام حسین <small>علیه السلام</small> در کربلا
۹۱	تریت کربلا
۹۵	زیارت عاشورا
۱۰۳	ارتباط امام حسین <small>علیه السلام</small> و امام زمان <small>عجل الله تعالیٰ به فرجه انتصاف</small>
۱۰۷	گریه بر امام حسین <small>علیه السلام</small>
۱۱۵	عزادراری و سیاه پوشی
۱۳۹	آسیب شناسی عزاداری
۱۵۱	سؤالات فقهی
۱۵۷	فهرست سوالات
۱۷۳	نمایه آیات
۱۷۵	نمایه روایات
۱۸۱	منابع و مصادر تحقیق

فهرست سؤالات

۱

۱. این که در توصیف امام حسین علیه السلام آمده است: «کانَ فَقِيهًا قَبْلَ أَنْ يُخْلُقَ»، به چه معنایی است؟ (ص ۱۱)؛ ۲. امام حسین علیه السلام در چه روز و سالی به دنیا آمدند؟ (ص ۱۲)؛ ۳. آیا این مطلب که حضرت زهرا علیها السلام صدای تسبیح و تقدیس امام حسین علیه السلام را از درون رحم خود می‌شنیدند، صحّت دارد؟ آیا این امر امکان‌پذیر است؟ (ص ۱۲)؛ ۴. امام حسین علیه السلام در زمان پیامبر اکرم ﷺ، نزد ایشان از چه جایگاهی برخوردار بودند؟ (ص ۱۳)؛ ۵. موضوع گناه کردن فُطُرُسُ مَلَكٌ چیست؟ مگر ملائکه گناه می‌کنند که بعد از گناه، طرد شده و بعد به‌واسطه امام حسین علیه السلام بخشیده شوند؟ (ص ۱۵).

۲

۶. چه ویژگی‌های منحصر به‌فردی باعث شده است که امام حسین علیه السلام بیش از سایر ائمه اطهار علیهم السلام بین مسلمانان و حتی غیرمسلمانان مطرح و شاخص باشند؟ (ص ۱۷)؛ ۷. آیا آیه یا سوره‌ای در قرآن راجع به امام حسین علیه السلام وجود دارد؟ (ص ۱۷)؛ ۸. منظور از این حدیث شریف که نبی اکرم ﷺ فرمودند: «حسینٌ مُنْيٌ وَ أَنَا مِنْ حُسْنِي» چیست؟ (ص ۱۸)؛ ۹. رابطه امام حسین علیه السلام با سورة فجر که به «سوره الحسين» مشهور شده است، چیست؟ (ص ۱۹)؛ ۱۰. آیا مقام و رتبه امام حسین علیه السلام بالاتر از رسول اکرم ﷺ است؟ شخصی پاreshari می‌کند که مقام و شأن و منزلت امام حسین علیه السلام بالاتر از رسول اکرم ﷺ می‌باشد و توجیهش این است که رسول اکرم ﷺ در چهل سالگی به عرش رفتند، ولی امام حسین علیه السلام در دوران طفویلیت و در قنداق به عرش رفته‌اند! (ص ۱۹)؛ ۱۱. از علامه طباطبائی ره صاحب تفسیر المیزان نقل شده که فرمودند: حضرت ابا عبدالله علیه السلام برای رفع حجاب و موافع سیر الى الله به سالکین راه خدا

عنایاتی عظیم دارند، خواهشمند است این جمله را شرح فرمایید؟ (ص ۲۰).

۳

۱۲. در برخی از منابع، روایاتی مبنی بر اختلاف یا جر و بحث حسین بن علی با یکدیگر آمده است؛ آیا آن، در کودکی یا بزرگسالی، با یکدیگر اختلاف و مشاجره داشته‌اند؟ (ص ۲۱)؛ ۱۳. آیا امام حسن و امام حسین بن علی در جنگ‌های سه‌گانه زمان حکومت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب شرکت می‌کردند؟ (ص ۲۲)؛ ۱۴. چرا اطلاعات زیادی درباره سیره و روش امام حسین بن علی در دوران امامت امام مجتبی علی بن ابی طالب در دسترس نیست؟ (ص ۲۲)؛ ۱۵. چرا سیره و روش امام حسین بن علی معمولاً مخالف سیره و روش امام مجتبی علی بن ابی طالب با معاویه سلحنج کردند، ولی امام حسین بن علی با یزید جنگیدند؟ (ص ۲۳)؛ ۱۶. آیا از اینکه امامت در نسل امام حسین بن علی قرار گرفت و در فرزندان امام حسن بن علی نبود، می‌توان برداشت کرد که مقام امام حسین بن علی از امام مجتبی علی بن ابی طالب بالاتر است؟ (ص ۲۳).

۴

۱۷. چرا امام حسین بن علی بر علیه معاویه و در زمان او اقدام به قیام نکردند تا ننگی مانند یزید به وجود نیاید؟ (ص ۲۵)؛ ۱۸. چرا امام حسین بن علی برای مبارزه با یزید از مدینه خارج شدند؟ آیا نمی‌توانستند در آن شهر با یزید به مبارزه پردازنند؛ اگر امام حسین بن علی در مدینه می‌ماندند به دفاع از اسلام می‌پرداختند، آیا موفق تر نبودند؟ (ص ۲۶)؛ ۱۹. چرا حضرت امام حسین بن علی همراه با خانواده و زنان و کودکان خود به کربلا عزیمت نمودند؟ (ص ۲۶)؛ ۲۰. آیا کسانی که در سفر کربلا، امام حسین بن علی را همراهی نکردند، مرتكب گناه شدند؟ (ص ۲۷)؛ ۲۱. چرا حضرت سید الشہداء علی بن ابی طالب را ناتمام گذاشتند؟ آیا ایشان در اعمال حج وارد شده بودند یا فقط عمره بهجا آورند؟ (ص ۲۸)؛ ۲۲. چرا امام حسین بن علی از مکه خارج شدند؛ با اینکه مکه به عنوان حرم امن الهی، می‌توانست جایگاه خوبی برای حفظ امام علی بن ابی طالب از گزند عاملان یزید باشد. (ص ۲۸)؛ ۲۳. چرا کوفیانی که با شور و اشتیاق فراوان و نامه‌های مکرر امام حسین بن علی را دعوت کردند، به راحتی به امام علی بن ابی طالب پشت کردند و حاضر به جنگ با ایشان شدند؟ (ص ۲۹)؛ ۲۴. آیا امام حسین بن علی دعای عرفه را در روزی که می‌خواستند از مکه به سمت کوفه حرکت کنند، خوانده‌اند یا در سال‌های قبل خوانده شده است؟ (ص ۲۹)؛ ۲۵. چرا امام حسین بن علی پس از آگاهی از

شهادت مسلم، باز به حرکت خود ادامه دادند؟ (ص ۳۰): ۲۶. معروف است که در مسیر کربلا، حضرت فرمودند: هر کس می‌خواهد، می‌تواند برود؛ آیا کسانی که رفتن، معتبر نگردند؟ (ص ۳۰): ۲۷. هدف امام حسین علیه السلام از ایراد سخنرانی‌های مختلف در مسیر حرکت به سمت کربلا چه بود؟ آیا ایشان تنها برای یاران خود سخنرانی می‌کردند یا خطاب آن حضرت، به همه شنوندگان سخنان ایشان، اعمّ از دوست و دشمن بود؟ (ص ۳۱).

۵

۲۸. تعداد یاران و اصحاب امام حسین علیه السلام در کربلا چند نفر بوده است؟ (ص ۳۵): ۲۹. آیا این جمله که گفته می‌شود: «اگر حضرت علی اکبر علیه السلام زنده می‌ماندند بعد از پدر، امام می‌شلنند» صحیح است؟ (ص ۳۶): ۳۰. این عبارت که در زیارت حضرت علی اکبر علیه السلام می‌خوانیم: «السلامُ عَلَيْكَ يَا أَبَنَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ» به چه معنایی است و چرا نام امام حسن علیه السلام به عنوان نام پدر حضرت علی اکبر علیه السلام آمده است؟ (ص ۳۷): ۳۱. آیا حضرت ابالفضل علیه السلام دارای فرزند و نسلی بوده‌اند؟ (ص ۳۹): ۳۲. در روز عاشورا و سپاه امام حسین علیه السلام، آیا کسی از صحابه یا کسانی که رسول خدا علیه السلام را در ک کرده باشند، حضور داشته است؟ (ص ۴۰): ۳۳. با اینکه جناب حرب بن یزید، جلوی حرکت کاروان امام حسین علیه السلام را گرفت، آیا ایشان توبه کرد و توبه او مورد قبول خداوند قرار گرفت؟ (ص ۴۰): ۳۴. آیا مقام معنوی شهدای کربلا و یاران امام حسین علیه السلام همگی یکسان است؟ آیا توسل به یاران امام حسین علیه السلام صحیح است؟ (ص ۴۱).

۶

۳۵. آیا کسانی که در مقابل حضرت امام حسین علیه السلام در کربلا صفا آرایی کردند همه منافق، کافر و فاسق بودند و همه اهل جهنم هستند؟ (ص ۴۳): ۳۶. تشنگی شدید خاندان و یاران سید الشہداء علیه السلام مربوط به چه زمانی است؟ روز عاشورا یا قبل آن؟ (ص ۴۴): ۳۷. چگونه امام حسین علیه السلام و یاران آن حضرت در روز عاشورا، با کمبود آب غسل کردند؟ (ص ۴۵): ۳۸. آیا صحیح است که امام حسین علیه السلام برای خود، از دشمن درخواست آب نمودند؟ (ص ۴۵): ۳۹. چه ضرورتی داشت که امام حسین علیه السلام در آن بحبوحه جنگ، نماز جماعت ظهر بخوانند که با توجه به کمبودن افراد لشکر امام، افراد دیگری نیز بدون مبارزه با دشمن، شهید شوند؟ (ص ۴۶): ۴۰. آیا در مقابل تیر قرار گرفتن بعضی از اصحاب در نماز ظهر روز عاشورا، مصدق خود را به

مهمکنه انداختن نیست؟ (ص ۴۶): ۴۱. آیا ابراز عطش و درخواست آب از جانب حضرت علی مکرر علیه السلام با علم ایشان به عدم وجود آب، صحیح است یا اینکه حکمت دیگری دارد؟ همچنین زبان در کام نهادن حضرت سیدالشهداء علیه السلام چه حکمتی داشته است؟ (ص ۴۷): ۴۲. نام فرزند شش ماهه امام حسین علیه السلام که در کربلا به شهادت رسید، علی بوده یا نام دیگری داشته است؟ (ص ۴۹): ۴۳. حضرت امام حسین علیه السلام از چه جهت حضرت علی اصغر علیه السلام را روی دست بلند کردند و از لشکر دشمن تقاضای آب کردند؟ (ص ۴۹): ۴۴. آیا این مطالب صحّت دارد که گفته شده امام حسین علیه السلام حاضر به بیعت مشروط با یزید شدند یا وقتی که خواستند در مدینه از ایشان بیعت بگیرند فرمودند: در جلوی مردم بباید و از من بیعت بگیرید یا در کربلا فرمودند: من را آزاد بگذارید که با یزید بیعت کنم یا به یمن بروم؟ (ص ۵۰): ۴۵. چرا امام حسین علیه السلام در نهایت به سپاه یزید گفتند که حاضرند با یزید بیعت کنند؟ مگر هدف حضرت، اصلاح اوضاع امت رسول الله صلوات الله علیه و آله و سلم نبود؟ (ص ۵۰): ۴۶. اینکه گفته شده در روز عاشورا تیر سه‌شعبه وارد بدن مبارک آقا ابا عبد الله علیه السلام شد و حضرت از آن طرف تیر را بیرون کشیدند، صحیح است؟ (ص ۵۰): ۴۷. آیا این مطلب که شمر ملعون موقع جدا کردن سر امام حسین علیه السلام صدای آه و ناله حضرت زهراء علیها السلام را شنید، درست است؟ (ص ۵۰): ۴۸. در کربلا داغ کدامیک از یاران و اولاد ابا عبد الله الحسین علیه السلام برای ایشان داغتر و جان‌سوζتر بود؟ (ص ۵۱): ۴۹. آیا اینکه بعضی می‌گویند: کار امام حسین علیه السلام در روز عاشورا عاشقانه بود و نه عاقلانه، یعنی کارهای آن حضرت مخالف عقل بود یا فراتر از عقل؟ (ص ۵۱): ۵۰. با توجه به اینکه خیمه به عنوان یک منزلگاه، برای اعراب، خصوصاً در صدر اسلام، بسیار با ارزش و قیمتی بوده است، آیا می‌توان قضیه آتش‌زدن خیام حرم در عصر عاشورا را پذیرفت؟ (ص ۵۲).

۵۱. اسرای کربلا، چندم محروم از کربلا خارج شده و به سمت کوفه حرکت کردند؟ (ص ۵۳):
 ۵۲. چگونه ممکن است سر بریده، قرآن تلاوت کند؟ آیا این قضیه، یک معجزه است؟ دلیل
 قرائت قرآن چیست؟ (ص ۵۳): ۵۳. چرا حضرت زینب علیها السلام فرمودند: «ما رأيْتُ إِلَى جَمِيلًا» ایشان
 چه چیز زیبایی مشاهده کردند؟ (ص ۵۴): ۵۴. آیا این مطلب صحیح است که زنان بنی هاشم در
 طول راه اسارت، بدون حجاب بودند؟ (ص ۵۶): ۵۵. مکان دفن رأس امام حسین علیه السلام کجا
 است؟ (ص ۵۷): ۵۶. موضوع سر به محمول کوبیدن و خون جاری شدن از سر مبارک حضرت

زینب علیه السلام، صحیح است یا خیر؟ (ص ۵۸)؛ ۵۷. آیا امام حسین علیه السلام فرزندی به نام رُقیه (دختر سه‌چهار ساله) داشته‌اند که در خرابه شام با سر مبارک مواجه شده و جان داده است؟ اخیراً برخی از افراد نسبت به وجود مقدس حضرت رقیه علیه السلام تردید کرده و شبیه‌پراکنی می‌کنند و حرف‌هایی را به جامعه نیز القاء می‌نمایند. خواهشمند است درباره توسل به ایشان و مرقدی که فعلًاً در سوریه موجود است، ما را راهنمایی فرمایید. (ص ۵۸)؛ ۵۸. چه عواملی باعث می‌شد مردم شام بیزید را بر علیه امام حسین علیه السلام یاری کنند و کسی به مخالفت بر نخیزد و حتی به خاطر اسارت اهل و عیال امام حسین علیه السلام شادی و جشن برپا کنند؟ آیا نمی‌دانستند امام حسین علیه السلام از خاندان پیامبر است و یا خانواده او ذوی القربی هستند که قرآن به محبت و مودت آنها دستور داده است؟ (ص ۶۰)؛ ۵۹. با توجه به اینکه یاران سید الشهداء علیه السلام همگی کشته شدند، حادثه کربلا چگونه نقل شده است؟ (ص ۶۰)؛ ۶۰. امام سجاد علیه السلام و حضرت زینب علیه السلام در روز اربعین به کربلا رفتند یا خیر؟ (ص ۶۲)؛ ۶۱. آیا این مطلب صحیح است که برخی می‌گویند بیزید واقعًا قصد کشتن امام حسین علیه السلام را نداشته است و قاتل امام علیه السلام نبوده و از این که چنین واقعه‌ای رخ داده، به شدت ناراحت شده است؟ (ص ۶۲)؛ ۶۲. آیا بیزید ملعون بعد از به شهادت رساندن امام حسین علیه السلام توبه کرد؟ آیا توبه فردی مانند بیزید پذیرفته می‌شود؟ (ص ۶۳)؛ ۶۳. توابیین از چه گناهی توبه کردند و آیا قیام آنها صحیح بود و ثواب دارد؟ (ص ۶۴)؛ ۶۴. نظر حضرتعالی در رابطه با قیام مختار و شیوه انتقام‌گیری او از قاتلین کربلا چیست؟ (ص ۶۶).

۶۵. چرا برخی از وقایع کربلا، با اختلاف ثبت شده است و چرا اخبار و جزئیات عاشورا، مورد اتفاق همهٔ مورخان و بزرگان نیست؟ (ص ۶۹)؛ ۶۶. آیا امام حسین علیه السلام برای تشکیل حکومت به سفر پر مشقت کربلا رفتند یا برای بیعت نکردن با بیزید یا دلایل دیگری داشتند؟ (ص ۶۹)؛ ۶۷. چنانچه بیزید به وصایای معاویه توجه می‌کرد و از امام حسین علیه السلام بیعت نمی‌خواست و مانند معاویه با احترام ظاهری با حضرت برخورد می‌کرد، آیا باز حضرت قیام می‌کردند و وقایع کربلا رخ می‌داد و حضرت به شهادت می‌رسیدند؟ (ص ۷۱)؛ ۶۸. آیا امام حسین علیه السلام می‌دانستند شهید می‌شوند؟ در این صورت آیا حرکت به سمت کربلا نوعی به مهلکه انداختن خویش نیست؛ در حالی که در قرآن داریم: «وَ لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ»؟ (ص ۷۲)؛ ۶۹. در واقعه کربلا، چه کسی پیروز شد؟ چگونه می‌توان گفت امام حسین علیه السلام پیروز این مبارزه بودند، با اینکه حضرت و

تمامی یارانشان به شهادت رسیدند و خانواده ایشان به اسارت رفتند؟ (ص ۷۴)؛ ۷۰. نقش زنان و اهل و عیال امام حسین علیهم السلام در قیام و نهضت عاشورا چگونه بود؟ (ص ۷۵)؛ ۷۱. چرا امام حسین علیهم السلام از نیروهای غیبی مانند ملائکه و اجنه، برای از بین بردن یزید و یزیدیان استفاده نکردند؟ (ص ۷۶)؛ ۷۲. اساساً با توجه به سابقه منفی مردم کوفه در خیانت به امیر المؤمنین و امام حسن علیهم السلام، چرا باز کوفه مورد توجه امام حسین علیهم السلام بود؟ (ص ۷۷)؛ ۷۳. در حادثه عظیم عاشورا می‌بینیم که حرّ بن یزید ریاحی ابتداء‌گنایی بسیار بزرگ مرتكب شد و راه را به امام زمان خویش بست، ولی پس از آن و با فاصله کمی مشاهده می‌کنیم که توفیق توبه یافته و توانست موجبات رضایت حضرت سیدالشہداء علیهم السلام و نیز خشنودی و رضایت خداوند متعال را فراهم آورده و به فیض عظیم شهادت با آن کیفیت خاص نایل آید. حال این سؤال در ذهن پدیدار می‌شود که چه سری در زندگانی حرّ نهفته است که از میان آن همه لشکر دشمن که بسیاری از آنها مرتكب گنایی در حدّ او نشده بودند، فقط او توانست توفیق توبه بیابد و راه را پیموده و به مقصد برسد؟ (ص ۷۷)؛ ۷۴. آیا واقعه کربلا، یک امتحان و آزمایش الهی برای امام حسین علیهم السلام و امت امّت بود؟ اگر چنین است، آیا این گونه امتحانات سخت، باز هم برای امت اسلامی خواهد بود؟ (ص ۷۸)؛ ۷۵. جایگاه صبر در واقعه کربلا چگونه است؟ (ص ۷۹)؛ ۷۶. چگونه می‌توان شعائر حسینی را در این زمان برپا و زنده نگه داشت؟ (ص ۷۹)؛ ۷۷. آیا این روایت که گفته شده: «کلّ یوم عاشورا و کلّ ارض کربلا» صحیح است؟ در صورت صحّت، آیا با روایت «لَا يُؤْمِنُ كَيْوُمُكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ» تصادی ندارد؟ (ص ۸۱)؛ ۷۸. آیا این دو مطلب صحیح است: (الف) عبدالله بن جعفر علیهم السلام (شوهر حضرت زینب علیهم السلام) وقتی حضرت زینب علیهم السلام را دید، به خاطر مصیبت‌هایی که بر ایشان وارد شده بود و تغییرات چهره این بزرگوار، در ابتداء ایشان را نشناخته است. (ب) در شب عاشورا، اصحاب شخصی را در تاریکی شب دیدند که خارهای بیابان را جمع می‌کند، وقتی نزدیک رفته‌اند، دیدند که ابا عبدالله علیهم السلام است. علت را که جویا شدند، ایشان فرمودند: فردا همهٔ ما شهید می‌شویم و زنان و کودکان را به اسیری می‌برند، پاهای آنان طاقت خارهای بیابان را ندارد. (ص ۸۱)

۷۹. چرا بر زیارت قبر امام حسین علیهم السلام تأکید زیادی شده است؟ (ص ۸۳)؛ ۸۰. اینکه در روایات فرموده‌اند کسی که امام حسین علیهم السلام را زیارت کند مانند آن است که خداوند را در عرش زیارت

کرده باشد، به چه معنایی است؟ (ص ۸۴)؛ ۸۱. در زیارت امام حسین علیه السلام چه خصوصیتی وجود دارد که این همه ثواب برای آن بیان می‌شود؟ مثلاً در روایات آمده «زیارت قبر امام حسین مانند زیارت خداست» یا فرموده‌اند کسی که امام حسین علیه السلام را زیارت کند ثوابی معادل هزارها حج و عمره دارد و...؟ (ص ۸۴)؛ ۸۲. صفاتی که در برخی روایات یا زیارات، به یک امام مشخص نسبت داده شده است، آیا شامل همه مقصومین علیه السلام می‌شود؟ مثلاً آیا زیارت وارث یا زیارت امین‌الله را می‌شود در زیارت همه مقصومین علیه السلام خواند؟ (ص ۸۵)؛ ۸۳. محدوده حرم سیدالشہداء علیه السلام در زمان فعلی کجا است؟ (ص ۸۵)؛ ۸۴. با اینکه خلفاً و حکام ستمگر، طی دوران مختلف، چندین مرتبه حرم حضرت سیدالشہداء علیه السلام را با خاک یکسان کرده و به آب بستند، آیا مکان حرم مطهر و قبر کنونی، جایگاه اصلی و مدفن حضرت امام حسین علیه السلام است؟ از چه راهی این مطلب اثبات می‌شود؟ (ص ۸۵)؛ ۸۵. بعضی می‌گویند: «قبل از اذان صبح در حرم امام حسین علیه السلام بوی سبب به مشام می‌رسد» آیا این مطلب صحیح است؟ (ص ۸۷)؛ ۸۶. اگر انسان خود را در زیارتگاه‌های ائمه علیهم السلام به زمین بیندازد و همانند بعضی از مردم که صورت و سینه خود را بر زمین می‌مالند تا از آن خون جاری شود و به همان حالت وارد حرم می‌شوند، عمل کند، چه حکمی دارد؟ (ص ۸۸)؛ ۸۷. در حکومت اسلامی گاهی اجازه قانونی تردد به کشور عراق داده نمی‌شود، اگر کسی برای زیارت قبر امام حسین علیه السلام از طرق دیگر اقدام کرد، آیا عمل او مورد رضایت خداوند است؟ (ص ۸۹)؛ ۸۸. با توجه به وجود روایات صحیح درباره فریضه‌بودن و وجوب زیارت امام حسین علیه السلام، چرا فقهاء فعلی، بر وجود زیارت فتوانند اند؟ با چه دلایلی و با چه استنادی، روایات زیارت کربلا حمل بر استحباب می‌شود؟ (ص ۸۹).

۱۰

۸۹. آیا این مطلب که گفته می‌شود تربیت کربلا، موجب شفای دردهاست، معتبر و مستند است؟ (ص ۹۱)؛ ۹۰. تربیتی که به عنوان استشفاء معرفی شده، خاک کربلا است یا خاک حرم حسینی؟ (ص ۹۱)؛ ۹۱. استفاده از تربیت امام حسین علیه السلام برای غیر استشفاء مانند قراردادن در خانه، ماشین، کفن و سجاده، به عنوان تبرک، چه حکمی دارد؟ (ص ۹۲)؛ ۹۲. آیا خاصیت تربیت کربلا، فقط استشفاء است یا خواص دیگری هم دارد؟ (ص ۹۲)؛ ۹۳. آیا خاک سایر اماکن متبرکه و سایر مشاهد مشرفه مانند نجف اشرف، مشهد الرضا و بقیع، دارای تقدس می‌باشد؟ آیا جهت استشفاء می‌توان آنها را خورد؟ (ص ۹۴)؛ ۹۴. گفته می‌شود تربیت کربلا در ظهر عاشورا

خون آود می‌شود، آیا این مطلب صحیح است؟ اگر صحیح است، آیا این خون پاک می‌باشد؟ (ص ۹۴).

۱۱

۹۵. از زیارات امام حسین علیهم السلام کدامیک معترض و از نظر مفاهیم عمیق‌تر است؟ (ص ۹۵): ۹۶. آیا زیارت عاشورا معترض و سنددار است؟ منبع آن چیست؟ (ص ۹۶): ۹۷. سلام نمودن بر امام حسین علیهم السلام در زیارات ایشان بهخصوص زیارت عاشورا، به چه معنایی است؟ آیا ایشان پاسخ سلام را می‌دهند؟ (ص ۹۷): ۹۸. حقیقت معنی «ثار الله» که در زیارت امام حسین علیهم السلام چیست؟ (ص ۹۸): ۹۹. در زیارت عاشورا می‌خوانیم «وَعَظْمَتْ مُصْبِيَّنُكَ فِي السَّمَاوَاتِ عَلَىٰ جَمِيعِ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ»، منظور از اهل سماوات چه کسانی هستند؟ (ص ۹۸): ۱۰۰. در زیارت عاشورا می‌خوانیم «إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَّكَتْ بِهِ بَنُو أُمَّةٍ» آیا این جمله را در غیر روز عاشورا هم می‌توان گفت؟ (ص ۹۸): ۱۰۱. در این عبارت از زیارت عاشورا: «السَّلَامُ عَلَى الْحُسْنَى وَ عَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحُسْنَى»، منظور از «علیٰ بْنِ الْحُسْنَى» چه کسی است؟ امام سجاد علیهم السلام یا حضرت علی اکبر علیهم السلام؟ (ص ۹۹): ۱۰۲. اینکه در زیارت عاشورا، با عبارت «وَلَعْنَ اللَّهِ بَنِي أُمَّةَ قَاطِيَّةً» همه فرزندان امیه را لعن می‌کنیم یا با عباراتی نظیر «وَلَعْنُ ... آلَ أَبِي سُقِيَّانَ وَآلَ زَيَادٍ وَآلَ مَرْوَانَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» همه فرزندان آن افراد را تا روز قیامت لعن می‌کنیم، آیا شامل فرزندانی از آنان که صالح باشند نیز می‌شود؟ ضمن آنکه فرزندان زمان‌های بعد، نقشی در ظلم به اهل بیت علیهم السلام در آن برهه تاریخی نداشته‌اند! (ص ۹۹): ۱۰۳. در زیارت عاشورا می‌فرمایید: «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدُ الشَّاكِرِينَ لَكَ عَلَى مُصَنَّبِهِمُ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمِ رَزِيَّتِي»، منظور از شکر بر مصیبت سید الشہداء علیهم السلام چیست؟ (ص ۱۰۱): ۱۰۴. آیا این گفته صحیح است که هر کس چهل روز زیارت عاشورا بخواند، به زیارت امام حسین علیهم السلام نائل می‌شود؟ (ص ۱۰۲): ۱۰۵. نماز زیارتی که همراه زیارت عاشوراست، قبل از خواندن متن زیارت باید انجام شود یا بعد از خواندن زیارت‌نامه؟ (ص ۱۰۲).

۱۲

۱۰۶. چرا امام عصر فیض‌الله علیه السلام به «طلب‌کننده خون امام حسین علیهم السلام» ملقب شده‌اند؟ آیا امام عصر فیض‌الله علیه السلام طالب خون سایر ائمه هدی علیهم السلام نمی‌باشند؟ (ص ۱۰۳): ۱۰۷. آیا قاتلین امام حسین علیهم السلام در زمان رجعت به دست امام زمان فیض‌الله علیه السلام قصاص می‌شوند؟ (ص ۱۰۴): ۱۰۸. آیا در

زمان حکومت امام عصر فوجِ ائمه علیهم السلام عزاداری برای امام حسین علیه السلام برگزار می شود؟ (ص ۱۰۵)؛ ۱۰۹ آیا این مطلب صحیح است که می گویند وقتی حضرت مهدی فوجِ ائمه علیهم السلام ظهر فرمایند جهت قبله را به سوی کربلا و قبر امام حسین علیه السلام تغییر می دهند؟ (ص ۱۰۶)؛ ۱۱۰ رجعت امام حسین علیه السلام به چه صورتی خواهد بود؟ (ص ۱۰۶).

۱۳

۱۱۱. در بعضی روایات، اخباری مبنی بر گریه انبیاء پیشین بر امام حسین علیه السلام آمده است، حکمت آن گریه ها چیست؟ (ص ۱۰۷)؛ ۱۱۲ روایاتی که بیانگر دگرگونی آسمان و زمین، خون باریدن آسمان و نظایر آن موقع شهادت سید الشهداء علیه السلام است، به چه معناست؟ آیا بیان واقع است یا مجازگویی؟ (ص ۱۰۸)؛ ۱۱۳ چرا امام زمان فوجِ ائمه علیهم السلام هر صبح و عصر، بنا بر زیارت ناحیه مقدسه، بر امام حسین علیه السلام گریه می کنند؟ اینکه در آن زیارت می فرمایند: «بَذَلَ الدُّمْوعَ دَمًا» یعنی چه؟ (ص ۱۰۹)؛ ۱۱۴ آیا گریه و عزاداری ملائکه برای امام حسین علیه السلام صخت دارد و حال آنکه ملائکه موجودات غیرمادی هستند؟ دلیل آن چیست؟ (ص ۱۰۹)؛ ۱۱۵ آیا گریه و نوحه اجته بر امام حسین علیه السلام صحت دارد؟ (ص ۱۱۰)؛ ۱۱۶ در سخنان بعضی از بزرگان، دیده می شود که گفته اند حیوانات، پرندگان و حتی جمادات (درخت یا سنگ) برای امام حسین علیه السلام اندوهگین می شوند، گریه می کنند و گاه خون آلوه می شوند. آیا حقیقت دارد و این مطلب چه طور ممکن است؟ (ص ۱۱۰)؛ ۱۱۷ اینکه در روایات گفته شده شرکت در جلسه عزای امام حسین علیه السلام و گریه و عزاداری، گناهان انسان را محو می کند یا اینکه می فرمایند: اگر کسی حتی به اندازه بال مگسی بر مصائب اهل بیت علیه السلام گریه کند، بهشت بر او واجب می شود، چگونه توجیه و تحلیل می شود؟ به عبارت روشن تر، چگونه فردی می تواند عمری گناه کند و با شرکت در یک جلسه عزاداری یا با قطرهای اشک، بهشتی شود؟ (ص ۱۱۲)؛ ۱۱۸ هدف از گریه کردن بر اهل بیت علیه السلام و تباکی (خود را به گریه واداشتن) و معنی گریه ما بر امام حسین علیه السلام چیست؟ (ص ۱۱۳)؛ ۱۱۹ چه کنیم در جلسات عزاداری اشکمان جاری شود و دلمان بسوزد؟ (ص ۱۱۳)؛ ۱۲۰ رابطه گریه بر امام حسین علیه السلام و سیر و سلوک الی الله چیست؟ (ص ۱۱۴).

۱۴

۱۲۱. حکمت عزاداری برای ائمه هدی علیهم السلام، خصوصاً امام حسین علیه السلام چیست؟ (ص ۱۱۵)؛ ۱۲۲ هدف از تشکیل هیئت، دسته های عزاداری، سیاهپوش کردن شهر و برقراری جلسات نوحه سرائی

و مذهبی چیست؟ (ص ۱۱۵؛ ۱۲۳). آیا اصل عزاداری و سوگواری برای ائمه هدی علیهم السلام و امام حسین علیهم السلام مورد تأیید شرع مقدس می‌باشد یا خیر؟ آیا اهل بیت علیهم السلام خود به عزاداری اهتمام داشته‌اند یا عزاداری در قرون بعد، وارد تشیع شده است؟ (ص ۱۱۶؛ ۱۲۴). چه فوائد و اثراتی بر عزاداری امام حسین علیهم السلام و زیارت ایشان مترتب است؟ (ص ۱۲۰؛ ۱۲۵). چگونه می‌توان منهیات نبی اکرم صلوات الله علیه و سلام از گریه کردن بر میت، داد و فرباد، پاره کردن لباس، خراشیدن صورت و لطمہ‌زن را با عزاداری امام حسین علیهم السلام که در آن برخی بلندبلند گریه می‌کنند یا یقظه خود را پاره می‌کنند یا به صورت خود لطمہ می‌زنند، جمع کرد؟ (ص ۱۲۰؛ ۱۲۶). عزاداری و سوگواری در فرهنگ اسلامی تا چه اندازه و به چه کیفیتی مجاز شمرده شده است؟ (ص ۱۲۱؛ ۱۲۷). با توجه به اینکه پوشیدن لباس مشکی مکروه است، سیاهپوشی برای عزای اهل بیت علیهم السلام به خصوص امام حسین علیهم السلام چه حکمی دارد و از چه زمانی مرسوم شده است؟ (ص ۱۲۱؛ ۱۲۸). چرا عزاداری برای حضرات مخصوصین علیهم السلام به گستردنی چیزی عزاداری برای امام حسین علیهم السلام نیست؟ (ص ۱۲۲؛ ۱۲۹). آیا عزاداری برای امام حسین علیهم السلام به شکل امروزی را سلسله صفویه به وجود آورده‌اند؟ (ص ۱۲۴؛ ۱۳۰). آیا همه ائمه طاهرین علیهم السلام، بعد از عاشورا برای امام حسین علیهم السلام عزاداری کرده‌اند؟ امام زمان عجل الله تعالیٰ فی مجيئه چطور؟ (ص ۱۲۶؛ ۱۳۱). راه‌های صحیح و شرعاً عزاداری برای اهل بیت علیهم السلام چه چیزهایی است؟ (ص ۱۲۷؛ ۱۳۲). آیا شهادت امام حسین علیهم السلام و بیاران ایشان که ملاقات خداوند و عروج به سعادت ابدی است، باعث حزن و اندوه ماست یا عامل شادی ما می‌باشد؟ (ص ۱۲۸؛ ۱۳۳). آیا کثرت جمعیت در عزاداری امام حسین علیهم السلام مهم است؟ آیا جمعیت زیاد نشانه عنایت ویژه اهل بیت علیهم السلام است یا خیر؟ (ص ۱۲۸؛ ۱۳۴). آیا به طور کلی اهل سنت نیز عزاداری می‌کنند؟ برای امام حسین علیهم السلام چطور؟ (ص ۱۲۹؛ ۱۳۵). آیا درباره برگزاری یک دهه روضه، سوم، هفتم، چهلم، روضه هفتگی و... برای امام حسین علیهم السلام یا سایر ائمه علیهم السلام مستنداتی در روایات وجود دارد؟ (ص ۱۳۰؛ ۱۳۶). مرسوم است دهه اول محرم، عزاداری‌ها صورت می‌گیرد، اما از ظهر عاشورا خیلی از مراسم‌ها تطیل می‌شود، حال آنکه عزای واقعی از روز عاشورا آغاز می‌گردد، حضرت عالی چه توصیه‌ای به هیئت‌های محترم عزاداری دارد؟ (ص ۱۳۲؛ ۱۳۷). در مراسم‌ها، آیا نماز جماعت اول وقت مهم‌تر است یا ادامه عزاداری امام حسین علیهم السلام؟ (ص ۱۳۲؛ ۱۳۸). چند سالی است بسیاری از هیئت‌های مذهبی ظهر تاسوعاً و عاشورا، به اقامه نماز ظهر می‌پردازند و به سیره حضرت سید الشهداء علیهم السلام اقتدا می‌کنند. از آنجایی

که هنوز برخی هیئت‌ها به این مهم بی‌توجه هستند، توصیهٔ حضرت‌الله در این رابطه چیست؟ (ص ۱۳۳)؛ ۱۳۹. آیا مصادیق گوناگون عزاداری، مانند زنجیرزنی و سینه‌زنی در شهرها و کشورهای مختلف، مورد تأیید شرع مقدس می‌باشد؟ (ص ۱۳۳)؛ ۱۴۰. نظر جنابعلی در رابطه با کیفیت مطلوب نحوه برگزاری مجلس عزاداری برای اهل بیت علیه السلام چیست؟ (ص ۱۳۳)؛ ۱۴۱. آیا جلسات عزاداری به شکل کنونی و راه انداختن دسته‌های عزاداری و امثال آن، بدعت در دین رسول الله علیه السلام نیست؟ (ص ۱۳۴)؛ ۱۴۲. با توجه به اینکه امروزه برخی از مجالس عزاداری، تنها به مذاхی و سینه‌زنی اختصاص پیدا کرده و کمتر معارف ناب شیعه و درس‌های عاشورا در آن جلسات بیان می‌گردد، نظر حضرت‌الله درباره محتوای لازم برای جلسات عزاداری، چیست؟ (ص ۱۳۴)؛ ۱۴۳. نظر شریف حضرت‌الله نسبت به ادامه حرکت دسته‌های عزاداری در شب‌های محرم تا نصف شب، همراه با استفاده از طبل و نی چیست؟ (ص ۱۳۵)؛ ۱۴۴. آیا جایز است زنان با حفظ حجاب و پوشیدن چادر و لباس مناسب که بدن آنها را بپوشاند، به‌دبیال دسته‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی حرکت کنند؟ (ص ۱۳۵)؛ ۱۴۵. در حسینیه‌ها و مساجد بیشتر مناطق، به خصوص روستا، مراسم شبیه‌خوانی به اعتبار اینکه از سنت‌های قدیمی است برگزار می‌شود که گاهی اثر مثبتی در نفوذ مردم دارد، این مراسم چه حکمی دارند؟ (ص ۱۳۵)؛ ۱۴۶. در ایام محرم، زنان به دبیال هیئت‌های عزاداری به راه می‌افتدند و بعضاً با حجاب نامناسب و وضع زنده موجب جلب توجه نامحرمان می‌شود؛ لذا برخی خواهران در این ایام یا به مناسبت‌های دیگر، دست به تشکیل جلسات مخصوص خواهران در تکایا و حسینیه‌ها زندن تا خواهران مستقل‌به روضه‌خوانی و عزاداری پیردازند و از عوارض منفی حضور آنان در منظر نامحرمان بکاهند، آیا حضرت‌الله این روش را تأیید می‌فرمایید؟ (ص ۱۳۶)؛ ۱۴۷. بعضی از حسینیه‌ها و مساجد مراسم عزاداری را فقط در مکان خود انجام می‌دهند و به خیابان‌ها نمی‌روند، با توجه به اینکه امام حسین علیه السلام همیشه باید در جامعه جاری باشد تا تأثیر بهتری بکذار، اگر عندر شرعی مانند شیوع بیماری‌های همگانی و نظایر آن در کار نباشد، این کار چه حکمی دارد؟ (ص ۱۳۶)؛ ۱۴۸. چرا برای زنده نگهداری عاشورا و راه امام حسین علیه السلام به جلسات سخنرانی، همایش و گفتگو، اکتفاء نمی‌شود و روضه، گریه، سیاه پوشی و عزاداری برگزار می‌شود؟ (ص ۱۳۷)؛ ۱۴۹. مجالس عزاداری امام حسین علیه السلام چگونه می‌تواند باعث تهذیب نفس و ارتقای کمالات اخلاقی در انسان شود؟ به عبارت دیگر چگونه می‌توانیم ضمن شرکت در عزاداری و گریه کردن و سینه‌زنی، از نظر اخلاقی هم پیشرفت کنیم؟ (ص ۱۳۷).

۱۵۰. خرافات موجود در عزاداری‌های مذهبی، در حال حاضر کدام است؟ (ص ۱۳۹)؛ ۱۵۱. آیا بستن نخ، زنجیر، قفل و نظایر آن به درخت، ضریح یا پنجره‌های اماکن مذهبی و مشاهد مشرفه در ایران، عراق یا حجاز صحیح است؟ (ص ۱۳۹)؛ ۱۵۲. آیا گفتن داستان‌ها و روضه‌هایی که از امام حسین علیه السلام چهره‌ای ناتوان و خوار می‌سازد، صحیح است؟ (ص ۱۳۹)؛ ۱۵۳. وظيفة بانیان و شرکت‌کنندگان، در مقابل مذاهانی که بدون سند معتبر روضه می‌خوانند یا به صورت غنایی می‌خوانند، چیست؟ (ص ۱۴۰)؛ ۱۵۴. خواندن روضه‌های دروغ و غیرمعتبر که بعضًا موجب تمسخر و هتك می‌گردد، چه صورت دارد؟ (ص ۱۴۰)؛ ۱۵۵. در بعضی از هیئت‌های مذهبی، مصیبیت‌هایی خوانده می‌شود که مستند به مقتل معتبری نیست و از هیچ عالم یا مرجعی هم شنیده نشده است و هنگامی که از مذاج درباره منبع آن سؤال می‌شود، پاسخ می‌دهد که اهل بیت علیهم السلام این گونه به ما فهمانده‌اند یا ما را راهنمایی کردند و واقعه کربلا فقط در مقاتل نیست و منبع آن هم فقط گفته‌های علماء نمی‌باشد، بلکه گاهی بعضی از امور برای مذاج یا خطیب حسینی از راه الهام و مکافثه مکشوف می‌شود؛ سؤال این است که آیا نقل وقایع از این طریق صحیح است یا خیر؟ در صورتی که صحیح نباشد، تکلیف شنوندگان چیست؟ (ص ۱۴۰)؛ ۱۵۶. برخی از ذاکرین در مذایع اهل بیت علیهم السلام تعبیراتی مانند «مست مستم من، هرچه بادا باد، علی پرستم من، همچو زهرا مادرت از همه خوشگل تری، حسین اللہ ام، سگ حسینم ...» را به کار می‌برند که به نظر می‌رسد با شأن اهل بیت علیهم السلام حتی عقاید شیعه، منافات دارد. به کاربردن این الفاظ چه صورت دارد و حکم شرکت در این مجالس چیست؟ (ص ۱۴۱)؛ ۱۵۷. خواندن مرثیه و مدیحه‌هایی که شنوندگان را در جشن‌های میلاد ائمه علیهم السلام و عید مبعث و غدیر به گریه بیندازد چه حکمی دارد؟ (ص ۱۴۱)؛ ۱۵۸. استفاده از آلات موسیقی مانند ارگ و پیانو و نی، در مراسم عزاداری چه صورت دارد؟ (ص ۱۴۲)؛ ۱۵۹. خواندن شعر و موسیقی با سبک غربی یا با ترانه، با مضمون‌های اخلاقی یا با مضمون شهادت و عاشورا و انقلاب و نظایر آن، چه حکمی دارد؟ آیا می‌توان به آنها گوش داد؟ (ص ۱۴۲)؛ ۱۶۰. افرادی که فقط در مجلس سخترانی شرکت می‌کنند و در مراسم روضه و مرثیه شرکت نمی‌کنند یا بر عکس، آیا کار آنها صحیح است؟ (ص ۱۴۲)؛ ۱۶۱. معیار شرعی ضرر، اعم از جسمی یا روحی چیست؟ (ص ۱۴۲)؛ ۱۶۲. در برخی مجالس عزاداری، مذاهان با الفاظ نامناسب به ائمه علیهم السلام خطاب می‌کنند یا عزاداران، به عنوان عزاداری، به صورت خود چنگ انداخته یا زنجیر خاردار می‌زنند و بر بدن و لباس آنان

خون جاری شده و لباس و بدن و منزل دیگران را نجس می‌کنند، از آنجایی که این گونه روش‌ها در حال ترویج بوده و مجالس را از وزانت و معنویت تهی ساخته، چه بسا موجب وهن مقدسات می‌شود، تکلیف ما را در این رابطه روشن فرمایید؟ (ص ۱۴۳)؛ ۱۶۳. قمه زنی برای ابا عبدالله الحسین علیه السلام یا سایر ائمه علیهم السلام چه حکمی دارد؟ (ص ۱۴۳)؛ ۱۶۴. آیا قمه زدن به‌طور مخفی حلال است یا اینکه فتوای شریف حضرت‌عالی عمومیت دارد؟ (ص ۱۴۳)؛ ۱۶۵. اگر قمه زدن در عزاداری ائمه علیهم السلام موجب مرگ شخص شود، آیا این عمل خودکشی محسوب می‌شود؟ (ص ۱۴۳)؛ ۱۶۶. درروز عاشورا مراسمی مانند قمه‌زنی و پاپرهنه وارد آتش و ذغال روشن شدن، برگزار می‌شود که علاوه بر بدنام کردن مذهب شیعه در انتظار علماء و پیروان مذاهب اسلامی و مردم جهان، ضررهاي جسمی و روحی هم به این اشخاص وارد می‌کند و همچنین موجب توهین به مذهب می‌گردد، نظر شریف حضرت‌عالی در این باره چیست؟ (ص ۱۴۴)؛ ۱۶۷. لطمہ زدن به خود به صورت‌های مختلف چه حکمی دارد؟ (روی کنده و سینه زدن به صورتی که زخم یا کبود شود...) (ص ۱۴۴)؛ ۱۶۸. برنه شدن مردان در هنگام عزاداری چه حکمی دارد؟ اگر زنان نامحرم حضور داشته باشند، چه حکمی دارد؟ (ص ۱۴۴)؛ ۱۶۹. در برخی رسانه‌ها بیان می‌شود که بعضی مراجع تقلید، به خصوص در زمان گذشته، قمه‌زنی را جایز می‌دانسته‌اند. از طرفی می‌دانیم که مراجع تقلید فعلی و از جمله حضرت‌عالی، این گونه کارها را جایز نمی‌دانید. آیا این اختلاف فتوا از اختلاف مبنای فقهی و اصولی مراجع سرچشمۀ گرفته است؟ آیا با توجه به اینکه امروزه دشمنان تشیع از این عمل نهایت سوء استفاده را بر علیه اصل تشیع و شیعیان می‌کنند، افراد می‌توانند با استناد به یک فتوا، مبادرت به قمه‌زنی و نظایر آن داشته باشند؟ آیا به خاطر پایان دادن به شباهات در این باب، راهی برای اتفاق نظر وجود ندارد؟ (ص ۱۴۴)؛ ۱۷۰. درباره قمه‌زنی، بعضی پا فراتر می‌گذراند و می‌گویند: «این کار نزاع عقل و عشق است» یا «این امور در محدوده فقه نیست»، لطفاً در این باره توضیح فرمایید؟ (ص ۱۴۵)؛ ۱۷۱. آیا آنچه متدالون شده که به عنوان عزاداری برای امام حسین علیه السلام گوشت بدن خود را سوراخ کرده، قفل و سنگ به آن آویزان می‌کنند، جایز است؟ (ص ۱۴۶)؛ ۱۷۲. در بعضی از مساجد، در ایام عزاداری از علم‌های متعددی استفاده می‌شود که دارای تزئینات زیاد و گران‌بهایی است و گاهی موجب سؤال متینین از اصل فلسفه آنها می‌گردد و در برنامه‌های تبلیغی خالی ایجاد می‌کند و حتی با اهداف مقدس مسجد تعارض دارد، حکم شرعی در این رابطه چیست؟ (ص ۱۴۶)؛ ۱۷۳. بالا و پایین پریدن در هنگام عزاداری و سینه زنی که به هروله معروف شده است، چه حکمی دارد؟

(ص ۱۴۶)؛ ۱۷۴. اگر بعضی از واجبات، به سبب شرکت در مجالس عزاداری، از مکلف فوت شود؛ مثلاً نماز صبح او قضا شود، آیا بهتر است پس از این، در این‌گونه مجالس شرکت نکند یا اینکه شرکت‌نکردن او باعث دوری از اهل بیت علیهم السلام می‌گردد؟ (ص ۱۴۶)؛ ۱۷۵. بسیار دیده شده، مردم برای گرفتن یک ظرف غذا، در محل عزاداری امام حسین علیهم السلام صفاتی طولانی می‌بندند، آیا غذاء، چایی و سایر خوردنی‌ها که در جلسات عزاداری توزیع می‌شود، خاصیت ویژه‌ای دارد و آیا این کار صحیح است؟ (ص ۱۴۷)؛ ۱۷۶. در بعضی از مناطق، زنان، مراسمی را به اسم سفره حضرت ابوالفضل علیهم السلام یا برنامه‌هایی به عنوان جشن عروسی حضرت فاطمه علیهم السلام برگزار می‌کنند و در آن شعرهای عروسی خوانده و کف می‌زنند و سپس شروع به رقص می‌کنند، انجام این امور چه حکمی دارد؟ (ص ۱۴۷)؛ ۱۷۷. آیا صحیح است که بگوییم: چون مجالس اهل بیت علیهم السلام اهمیت فراوانی دارد، پس هر کس به نام ایشان هر کاری بکند درست است؟ (ص ۱۴۷)؛ ۱۷۸. وظیفه شیعیان در برابر تحریف‌ها و بدعت‌های عاشورا چیست؟ (ص ۱۴۸)؛ ۱۷۹. از ساختمان حسینیه صدای قرائت قرآن و مجالس عزاداری پخش می‌شود، به طوری که صدای بلند آن بیرون از حسینیه هم شنیده می‌شود و این امر موجب سلب آسایش همسایگان شده است و مسئولین و سخنرانان حسینیه اصرار به ادامه آن دارند، این عمل چه حکمی دارد؟ (ص ۱۴۹).

۱۶

.۱۸۰. آیا تکایا، حسینیه‌ها و حرم امامان، مشمول احکام مسجد هستند؟ (ص ۱۵۱)؛ ۱۸۱. برداشتن اشیاء گوناگون مانند خاک، سنگ، پرچم و گلستان از مشاهد مشرفه و اماکن مذهبی و جلسات عزاداری، برای تبرک، چه حکمی دارد؟ از چه کسی باید اجازه گرفت؟ (ص ۱۵۱)؛ ۱۸۲. گاهی در مجالس عزاداری بانوان، صدای آنان با بلندگو به گوش مردان رهگذر می‌رسد، آیا این عمل اشکال دارد؟ (ص ۱۵۲)؛ ۱۸۳. آیا در ماه محرم و صفر و روزهای سوگواری اهل بیت علیهم السلام، آرایش نمودن خانم‌ها و رنگ کردن موها، اشکال دارد؟ (ص ۱۵۲)؛ ۱۸۴. در جلسات عزاداری، سخنرانی افراد غیر روحانی یا غیر معتمم، البته با دانش کافی، چه حکمی دارد؟ استفاده از منبر برای ایشان چه حکمی دارد؟ (ص ۱۵۲)؛ ۱۸۵. برپایی مجالس عقد یا عروسی در ایام و لیالی شهادت ائمه معصومین علیهم السلام و راهنمایی کاروان‌های شادی که موجب هتك‌حرمت این ایام و مناسبت‌ها می‌شود، چه حکمی دارد؟ (ص ۱۵۲)؛ ۱۸۶. آیا برگزاری جلسات ویژه برای اقتشار و گروه‌های سنتی مختلف نظیر جوانان، دخترها، بانوان و... و بیان معارف در سطح هر گروه مفید و

مورد تأیید است؟ (ص ۱۵۳): ۱۸۷. آیا خوانندگی زن در مجالس عزاداری با علم به اینکه مردان نامحرم صدای او را می‌شنوند، جایز است؟ (ص ۱۵۳): ۱۸۸. آیا خانمی که عادت ماهیانه است، می‌تواند زیارت عاشورا را موقعی که پاک نیست بخواند و سجده برود؟ (ص ۱۵۳): ۱۸۹. بعضی وسائل هست که فقط جهت مراسم محرم استفاده می‌شود، مانند دیگر، طبل، عَلَم، فرش و پارچه، آیا این، نوعی اسراف نیست و آیا از این وسائل و اماکن، نباید استفاده دیگری نمود؟ (ص ۱۵۳): ۱۹۰. اگر شخصی علمی را برای عزاداری سیدالشہداء علیه السلام نذر کرده باشد، آیا جایز است مسئولین حسینیه از قبول آن خودداری کنند؟ (ص ۱۵۴): ۱۹۱. باقیمانده اموالی که به عنوان هزینه‌های مراسم عاشورای امام حسین علیه السلام جمع آوری می‌شود، در چه موردی باید خرج شود؟ (ص ۱۵۴): ۱۹۲. آیا جایز است در ایام محرم از افراد خیر اموالی را جمع آوری کرد و با تقسیم آنها به سهم‌های مختلف، قسمتی را به قاری قرآن و مرثیه‌خوان و سخنران داد و باقیمانده را برای برگزاری مجالس مصرف کرد؟ (ص ۱۵۴): ۱۹۳. تصویربرداری از مراسم عزاداری که مردها در آن بر亨ه شده‌اند، چه حکمی دارد؟ اگر تصویر برداری شده و تصاویر مستقیماً در مجلس خانم‌ها پخش شود، چه حکمی دارد؟ (ص ۱۵۴): ۱۹۴. آیا حرکت با دسته‌های عزاداری به صورت پا بر亨ه جایز است؟ (ص ۱۵۴): ۱۹۵. در برخی از مجالس عزاداری ابا عبدالله علیه السلام بر اساس شمایلی منسوب به ایشان عزاداری صورت می‌گیرد فتوای حضرت‌عالی در این رابطه چیست؟ (ص ۱۵۵): ۱۹۶. ذیح گوسفند یا گاو نذری جلوی دسته‌های عزاداری و در خیابان چه حکمی دارد؟ (ص ۱۵۵): ۱۹۷. در ایام محرم بعد از سخنرانی، در نظر است که فیلم‌هایی را با موضوعات ذیل پخش نماییم لذا خواهشمندیم بفرمایید: الف. پخش فیلم در مسجد که جهت روشنگری درباره قیام امام حسین علیه السلام باشد، چه حکمی دارد؟ ب. پخش فیلم‌هایی که بیانگر بدعت‌ها در قیام امام حسین علیه السلام است، چه حکمی دارد؟ (ص ۱۵۵): ۱۹۸. اگر کسی بدھکار باشد و طلبکار از او راضی نباشد، می‌تواند به زیارت کربلا برود؟ زیارت او چه حکمی دارد؟ (ص ۱۵۵): ۱۹۹. آیا این مطلب که بعضی از افراد می‌گویند: «ریاکردن در مجلس ابا عبدالله الحسین علیه السلام جایز است» صحیح است؟ (ص ۱۵۶): ۲۰۰. در برخی از روایات آمده است که یک رکعت نماز در مسجدالحرام، برابر با یک میلیون رکعت نماز در جاهای دیگر است و بر این اساس، برخی از متذمین، زیارت امام حسین علیه السلام و عتبات عالیات را ترک می‌کنند تا به سفر عمره بروند. از برخی اهل علم هم شنیده‌ام زیارت امام حسین علیه السلام اعمال خاصی ندارد و حج و عمره اعمال

مشخص و مناسک خاصی دارد که اجر و ثواب بسیاری برای زائر به همراه دارد و اگر پول و هزینه‌ای فراهم شد، بهتر است انسان به عمره برود تا به کربلا، آیا مناسک و اعمال خاص و اجر و ثواب، دلیل مناسبی برای ترک زیارت کربلای معلّی است؟ (ص ۱۵۶).